

Onderwerp: Nadere uitwerking gepersonaliseerd heffen en innen toeristenbelasting

Jaar/nummer: 2024/163-O

In behandeling bij: Wethouder Wassink

Voorstel

De raad wordt voorgesteld:

1. Het besluit van 13 december 2023 in te trekken
2. Te besluiten om scenario 2 uit te voeren. Dit betekent dat:
 - de huidige heffingswijze van toeristenbelasting wordt geactualiseerd;
 - het forfait wordt afgeschaft en
 - logiesverstrekkers aangifte doen op basis van het daadwerkelijke aantal overnachtingen.
3. De geplande invoeringsdatum te bepalen op 1 januari 2025;
4. Opdracht te geven aan het college om het onder 2 genoemde nog dit jaar te verwerken in de door de gemeenteraad vast te stellen belastingverordeningen.

Samenvatting

De raad heeft het college gevraagd meer inzicht te geven in de mogelijke meeropbrengsten en kosten van een nieuw, gepersonaliseerd heffingssysteem voor toeristenbelasting. Dit is nodig om te beslissen of het nieuwe systeem moet worden ingevoerd en of het benodigde krediet beschikbaar gesteld moet worden.

De verschillende opties zijn op een rijtje gezet.

Hierbij wordt gekeken naar de benodigde investeringen, opbrengsten, functionaliteiten en de risico's en kansen. Op basis daarvan stelt het college de raad voor het huidige systeem te actualiseren. Het forfait wordt hierbij afgeschaft en logiesverstrekkers doen aangifte op basis van het werkelijke aantal overnachtingen.

Toelichting

Scenario's voor wijze van heffing

In bijlage 1 worden de verschillende scenario's voor het heffen en innen van de toeristenbelasting beschreven en samengevat in de matrix:

- **Scenario 0:** Hierin worden de voor- en nadelen en risico's van het behouden van de huidige heffingswijze beschreven.
- **Scenario 1:** hierin wordt het gepersonaliseerd heffingssysteem beschreven en vat de belangrijkste punten uit de andere bijlagen samen:
 - o Bijlage 2: De businesscase geeft inzicht in de verwachte kosten en opbrengsten van een gepersonaliseerd heffingssysteem.
 - o Bijlage 3: Het programma van eisen.

- Bijlage 4: Het samenvattend rapport van de marktconsultatie, uitgevoerd in de tweede helft van 2023, waarin wordt uitgelegd hoe een dergelijk systeem functioneel zou kunnen werken.
- **Scenario 2 en 2b:** Hierin wordt het actualiseren en digitaliseren van de huidige wijze van heffen beschreven.

Samenvatting en conclusies

Uw raadsopdracht om het systeem nader te verkennen/ontwikkelen is uitgevoerd door een marktconsultatie naar de technische mogelijkheden en risico's en het opstellen van een businesscase. Hieruit zijn een aantal conclusies getrokken over een gepersonaliseerd heffingssysteem:

- Er zijn mogelijkheden
De marktconsultatie laat zien dat er technische oplossingen beschikbaar zijn vanuit de markt.
- Het ontzorgen van de ondernemer lukt
Met een gepersonaliseerd heffingssysteem kunnen we ondernemers volledig ontzorgen, wat een belangrijk uitgangspunt is.
- Er zijn grote risico's
Het ontwikkelen van het systeem kent grote risico's zoals uitkomst, budgetoverschrijding en planning. In Nederland loopt er nog geen vergelijkbaar project. De omvang een dergelijk ICT-project is risicovol voor een kleine gemeente als Terschelling;
- De financiële impact is groot.
Afhankelijk van keuzes rondom forensenbelasting kan een gepersonaliseerd systeem leiden tot structureel minder opbrengsten voor de gemeente.
Gemeente Vlieland heeft besloten niet meer mee te doen aan het project. Hierdoor zijn de investeringskosten volledig voor rekening van gemeente Terschelling.
- De (dwang)invordering
Doeksen is bereid om klanten bij hun boeking door te leiden naar een aparte website voor de betaling van de toeristenbelasting, maar ze willen de toeristenbelasting niet als voorwaarde stellen voor het bootticket. De handhaving van betalingen kan daarmee leiden tot een hoge invorderingslast (herinneringen, dwangbevelen etc.).
- Een aanbesteding is bindend
Als er wordt gekozen voor een aanbesteding voor een gepersonaliseerd systeem, is dit bindend en kan de investering niet worden teruggedraaid.

Advies en besluit

Op basis van de bovenstaande conclusies wordt geadviseerd om op dit moment niet over te gaan tot de aanbesteding van een gepersonaliseerd systeem. In plaats daarvan wordt voorgesteld om nu scenario 2 te implementeren, wat een eerlijker systeem mogelijk maakt en meer invulling geeft aan het profijtbeginself.

- Opbrengsten op basis van daadwerkelijke overnachtingen
In de huidige heffingswijze doet ongeveer de helft van de logiesverstrekkers aangifte op basis van het werkelijke aantal overnachtingen en de andere helft op basis van het forfait. Het voorstel is om volledig over te gaan op aangifte op basis van het daadwerkelijk aantal overnachtingen. Dit leidt tot een eerlijker systeem. De opbrengsten hangen af van de daadwerkelijke overnachtingen. Omdat de verwachting is dat dit

aantal hoger ligt dan bij het huidige, verouderde, forfait verwachten we dat dit leidt tot hogere opbrengsten aan de toeristenbelasting

- Handhaving middels steekproeven
Jaarlijks zullen steekproeven worden uitgevoerd door een extern bureau om de aangiftes te controleren. Dit is vergelijkbaar met de aanpak in andere gemeentes.
- Digitaliseren aangifte
Bij de keuze voor scenario 2 wordt aanbevolen om te onderzoeken hoe de aangifte zoveel mogelijk gedigitaliseerd kan worden om logiesverstrekkers zoveel mogelijk te ontzorgen. Een bestaande applicatie, ontwikkeld en al jaren in gebruik bij de gemeente Texel, zou daarvoor gebruikt kunnen worden.
- Ontwikkelingen digitaal nachtregister
Het bijhouden van een digitaal nachtregister is wettelijk verplicht voor logiesverstrekkers. Gemeente Terschelling volgt de ontwikkelingen van het provinciale initiatief voor een digitaal nachtregister om te zien of logiesverstrekkers hiermee ontzorgd kunnen worden. Gemeente Vlieland heeft de intentie uitgesproken om over te gaan tot invoeren van het digitaal nachtregister.
- Ontwikkelingen gepersonaliseerd systeem volgen
De gemeente zal landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de mogelijkheden van een gepersonaliseerd systeem nauwlettend volgen, om na te gaan of dit in de toekomst een mogelijkheid is. Daarnaast wordt contact onderhouden met Norderney, die bezig zijn met het actualiseren en digitaliseren van hun systeem.
- Invoering aangiftes per 1/1/2025
Het streven is om de aangifte op basis van het daadwerkelijk aantal overnachtingen in te voeren per 2025.
 - De nieuwe wijze van heffen wordt meegenomen in de Verordening toeristenbelasting 2025. Er wordt een controlemechanisme opgezet
 - De digitale aangiftemethode wordt nader uitgewerkt.
 - Ondernemers worden geïnformeerd en geïnstrueerd.
 - De verordeningen (toeristenbelasting, watertoeristenbelasting en forensenbelasting) worden aangepast.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

- Aanpassen van verordeningen

Als de raad besluit om het huidige heffingssysteem te actualiseren, moettende huidige verordeningen (toeristenbelasting, watertoeristenbelasting en forensenbelasting) worden aangepast en ter besluitvorming worden voorgelegd.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Belang voor de gasten

Een systeem gebaseerd op daadwerkelijke overnachtingen draagt bij aan een eerlijker systeem waarbij alle opbrengsten ten goede komen aan de gemeente. De gemeente kan deze middelen gebruiken voor bijvoorbeeld het onderhoud van fietspaden en andere voorzieningen die zowel inwoners als toeristen ten goede komen.

Belang voor de samenleving

In de verordening Toeristenbelasting van Terschelling zijn verschillende vrijstellingen opgenomen. Het betreft bijvoorbeeld vrijstellingen voor familieleden die bij eilanders thuis verblijven, medewerkers van bedrijven, bezoekers van begrafenis en eigenaren van vakantiewoningen. Deze vrijstellingen zijn alleen van toepassing op de nachten na de eerste dag van het bezoek.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

- Kostenoverzicht en financiële aandachtspunten

De kosten voor de inhuur van een controlebureau, dat jaarlijks een derde van de aangiftes controleert, liggen naar inschatting tussen € 20.000 en € 25.000 per jaar.

De opbrengsten zijn afhankelijk van de daadwerkelijke overnachtingen. Er wordt verwacht dat dit aantal hoger zal zijn dan het huidige, verouderde, forfait. Daarom verwachten we dat dit zal leiden tot hogere opbrengsten uit toeristenbelasting.

Communicatie/interactiviteit

Het toeristisch platform wordt tijdens hun normale bijeenkomsten regelmatig geïnformeerd over het project en fungeert als een klankbordgroep. Op 2 juli zijn zij in het reguliere overleg geïnformeerd over de andere koers dan het gepersonaliseerde heffingssysteem, zoals voorgesteld.

De overstap van het forfait naar het doen van aangiftes zal voor sommige logiesverstrekkers aanpassingen vereisen. Het is daarom van belang dat de communicatie met de logiesverstrekkers zorgvuldig gebeurt voordat deze nieuwe werkwijze wordt ingevoerd.

Communicatie richting inwoners, ondernemers en toeristen

Om inwoners, ondernemers en toeristen goed te informeren is heldere communicatie erg belangrijk. We onderscheiden verschillende fases: de fase van besluitvorming en de fase van invoering.

Besluitvorming: er wordt al lang gesproken over de invoering van het systeem. Welk besluit er ook volgt, inwoners en ondernemers moeten weten wat er voor hen verandert. Ook als het systeem niet ingevoerd wordt, is het belangrijk dat zij weten waarom.

Invoering: als het systeem ingevoerd wordt, is een grote campagne nodig om inwoners, ondernemers en toeristen te informeren. Wat verandert er voor ze? Hoe werkt het systeem?

Hiervoor is een goed communicatieplan nodig waarin we de verschillende doelgroepen, doelen, de communicatieboodschap, communicatiemiddelen en de verschillende fases beschrijven. Maar ook: hoe gaan we om met reacties?

Ter inzage liggende stukken

1. Toelichting scenario's voor de wijze van heffen en innen toeristenbelasting
2. Businesscase gepersonaliseerde heffing en inning toeristenbelasting
3. Concept programma van eisen gebruikt voor de marktconsultatie
4. Samenvattend rapport van de resultaten van de marktconsultatie
5. Infographic Businesscase

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 27 augustus 2024,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,

secretaris/directeur

R.S. Cazemier,

burgemeester